

LIEMERS LIJSTJE
Marenka van Toor en Eric Robbers met het Liemers Lijstje, dat enkele jaren geleden is opgesteld door alle scholen en kinderopvangorganisaties in de Liemers. Ook leerlingen en ouders hadden een grote inbreng. Het Liemers Lijstje bevat zeven gezamenlijke uitgangspunten, die ervoor moeten zorgen dat ieder kind in de Liemers het best mogelijke onderwijs krijgt.

Met als motto 'We gaan het gewoon doen' besteedt Candea Nieuws dit schooljaar regelmatig aandacht aan de samenwerking met de basisscholen.

column

ouders bedankt!

Opeens stonden onlangs twee ouders in mijn kamer. Wat onwennig, want mijn niet al te grote kamer oogt met drie mensen op anderhalve meter afstand meteen behoorlijk vol. Het waren twee leden van onze Ouderraad, die naar school waren gekomen voor 'een verrassing'. Kort daarna werden honderden zonnebloemen afgeleverd als bedankje, van de ouders voor het personeel. Waardering voor wat zij zien gebeuren op school in deze rare tijden. Een fijne waardering. Dank! Met deze column wil ik het omdraaien en ook de ouders bedanken. Voor hen is deze tijd net zo gek als voor ons. Zij moeten net zo goed geduld opbrengen en improviseren. Allemaal hebben we om te gaan met onzekerheden, meningsverschillen en emoties. Dus namens school een welgemeend bedankje terug: ouders bedankt!

Drs. L.H.M. (Léon) Lucas
(voorzitter centrale directie)

'WE GAAN HET GEWOON DOEN'

Een Candeadocent die Engels geeft op IKC De Brug in Westervoort, een leerling uit groep 8 die een dagje meeloopt in het technasium. Het zijn zomaar voorbeelden van innige samenwerking tussen basis- en voortgezet onderwijs. Het doel is de overgang van de ene naar de andere schoolsoort zo soepel mogelijk te laten verlopen, het liefst helemaal 'drepelloos'.

Over die overgang is altijd veel te doen in onderwijsland. Sommige achtstegroepers zien er als een berg tegenop, anderen kijken er juist naar uit. Maar voor iedere brugklasser geldt dat er veel verandert. Nieuwe klasgenoten, een groter schoolgebouw, voor bijna elk vak een andere docent, huiswerk maken, toetsen leren...

Op Candea houden Marenka van Toor en Eric Robbers zich bezig met de samenwerking tussen het basisonderwijs in de regio en Candea. Marenka als contactpersoon voor de basisscholen en Eric als directeur onderwijsprojecten. Hun ideaal is dat eerstklassers hun nieuwe school al zo goed kennen dat ze zich er vanaf de eerste dag thuis voelen.

NATUURLIJKE OVERGANG

"We willen een natuurlijke overgang, waarbij kinderen het voortgezet onderwijs daadwerkelijk ervaren als een voort-

zetting van de basisschool. Dat lukt alleen als we samenwerken. Bijvoorbeeld door te kiezen voor dezelfde pedagogische uitgangspunten, zoals uitgaan van wat een kind nodig heeft en niet de lesmethode leidend laten zijn", zegt Eric. "En door te zorgen voor *doorlopende leerlijnen*, waarbij de middelbare school voortborduurde op wat kinderen op de basisschool al gehad hebben", vult Marenka aan. De insteek van Candea hierbij is volgens beiden heel simpel: "We gaan het gewoon doen."

MINI MAATWERK

Een mooi voorbeeld daarvan is Mini Maatwerk, waarmee dit schooljaar is begonnen. Het houdt in dat er op Candea een dagelijks aanbod is van lessen voor kinderen van groep 7 en 8. Dat kunnen verrijkingslessen zijn (robotica, kunst of een wiskunde-escaperoom) of verdiepinglessen van vakken als muziek, biologie en Nederlands. Marenka: "Zo ervaren basisschoolkinderen alvast in de praktijk hoe onze onderwijsaanpak werkt en proeven ze al een beetje aan het leven op de middelbare school. Als ze naar de brugklas gaan, zijn ze een keer of acht op Candea geweest. Dus ze weten de weg en kennen de docenten en conciërges. De overgang naar het voortgezet onderwijs laten we op deze manier al in groep 7 beginnen."

Marenka en Eric benadrukken dat de samenwerking twee kanten op werkt. De Candeadocent die Engels geeft op De Brug is al genoemd. Er zijn meer voorbeelden, zoals leerkrachten die meelopen met het zorgteam van Candea en bovenbouwleerlingen die praktijkervaring opdoen door maandelijks te koken, te bakken en te sporten met basisschoolkinderen. Eric: "We helpen elkaar en we leren van elkaar."

HETEROGENE BRUGKLASSEN

Een andere manier om de overgang naar het voortgezet onderwijs soepel te laten verlopen, zijn de *heterogene brugklassen*. In deze klassen zitten altijd twee opleidingen bij elkaar, dus schakel-basisberoeps/basisberoeps, basisberoeps/kaderberoeps, kaderberoeps/mavo, mavo/havo en havo/vwo. Marenka: "Dit geeft leerlingen de kans om rustig te ontdekken welk niveau het best bij hen past."

IEDER KIND WORDT BESPROKEN

Erg belangrijk is ook het intensieve contact tussen Candea en de basisscholen. Voor de zomervakantie worden alle nieuwe leerlingen besproken. In het nieuwe schooljaar gaan de mentoren van leerjaar 1 na zes weken tijdens een *warme overdracht* in gesprek met de oud-leerkrachten van hun leerlingen. In november/december ontvangen de basisscholen een boekje, dat is gemaakt door hun oud-leerlingen. Daarin vertellen ze hoe het met hen gaat op Candea, waar ze trots op zijn en welke cijfers ze hebben behaald. Eric: "Het draait om het delen van elkaars kennis en kunde. Als een leerling moeite heeft met begrijpend lezen, dan willen we dat graag weten en waarschijnlijk heeft de basisschool ook goede tips voor ons. Dat bedoelen we met een drepelloze overgang."

VOORLICHTING GROEP 8 ANDERS DOOR CORONA

Normaal houdt Candea in november voorlichtingsavonden voor ouders van kinderen in groep 8 van het basisonderwijs. Dit jaar gaan deze bijeenkomsten vanwege het coronavirus niet door. Maar we werken uiteraard aan goede alternatieven. Zo worden momenteel filmpjes over allerlei onderwerpen gemaakt. Deze zijn binnenkort te zien op www.candea.nl. Daarnaast denken we aan individuele gesprekken met kinderen en hun ouders. Wat er precies gaat gebeuren, staat in een brief aan alle ouders die via de basisscholen wordt verspreid. Wie daar niet op wil wachten, kan altijd bellen: 0316 - 367 800. Onze contactpersonen voor het basisonderwijs staan u graag te woord. Ook op de website is heel veel informatie te vinden.

'BOOST' VOOR INLOPEN ACHTERSTANDEN

In de drie maanden thuisonderwijs vanwege de coronacrisis hebben sommige leerlingen achterstanden opgelopen. Met geld van het ministerie kan Candea het wegwerken van deze achterstanden tot de kerstvakantie een *boost* geven.

Scholen mogen zelf weten hoe ze het geld besteden. Candea schakelt waar mogelijk eigen docenten in. "Er zijn ook onlinemethodes, maar wij vinden een persoonlijke aanpak beter. Onze docenten kennen de leerlingen en de leerstof. Bovendien zijn de achterstanden ontstaan tijdens het onlineonderwijs", zegt adviseur van de directie Babs Hermesen. Zij coördineert het project, samen met vertegenwoordigers van de opleidingen (vmbo, mavo, havo en vwo). De mentoren hebben eerst aangegeven wie volgens hen extra ondersteuning nodig heeft, waarbij ze zich baseerden op eigen ervaringen en op die van de vakdocenten. "Docenten merken heel snel of leerlingen de les kunnen volgen. Ook weten ze hoe een leerling functioneerde tijdens het onderwijs op afstand." Daarnaast is informatie gebruikt uit overgangsgesprekken, leerlingbesprekingen en driehoeksgesprekken (waarbij de ouders aanwezig zijn).

IEDERE LEERLING GESCREEND

De inventarisatie heeft een lijst van circa tweehonderd leerlingen met achterstanden opgeleverd. Een fors aantal, vindt ook Babs. "Maar wel ongeveer wat we verwacht hadden.

De ene leerling heeft meer moeite met plannen en zelfstandig werken dan de andere leerling. Ook de thuissituatie speelt een rol. Iedere leerling is gescreend." De tweehonderd leerlingen zijn verdeeld over alle opleidingen en leerjaren. "Je kunt niet zeggen dat een bepaalde opleiding of de onder- of bovenbouw er uitspringt." Ook de achterstanden zelf zijn heel divers. Het kan gaan om het bijspijkeren van één of meer vakken, maar ook om andere vormen van ondersteuning. Babs: "Sommige leerlingen hebben hulp nodig bij het plannen en organiseren, ook om te voorkomen dat nieuwe achterstanden ontstaan. Een bijzondere groep zijn de nieuwe brugklassers, voor wie de overstap naar de middelbare school dit jaar begrijpelijkerwijs iets ingewikkelder is."

BOVENOP NORMALE ROOSTER

De leerlingen en hun ouders hebben inmiddels een brief gekregen. Verreweg de meesten doen mee. Babs is blij met die respons. "De achterstanden zijn een serieus probleem dat snel moet worden opgelost. Het inlopen gebeurt bovenop het normale rooster. Daarom moeten leerlingen het zelf willen en vinden we het belangrijk dat ouders erachter staan. Het kan immers ten koste gaan van de sportclub of het bijbaantje." Na de kerstvakantie kunnen leerlingen van leerjaar 1, 2 en 3 zich via het reguliere maatwerkprogramma inschrijven voor ondersteuningslessen. Meer weten? Mail naar b.hermesen@candea.nl.

in the picture

'DAN MOET JE ZEGGEN: PETJE AF!'

Dat was een aangename verrassing voor de medewerkers van het Candea College. Op woensdag 23 september troffen ze 's ochtends in de personeelskamer emmers vol met zonnebloemen aan, met een kaartje met de tekst *Bedankt voor je tomeloze inzet*. Afzender: de Ouderraad van Candea.

Het was een blijk van waardering die zéér gewaardeerd werd, weten Jurgen den Balvert en Yvette Verweij. Zij namen binnen de Ouderraad het initiatief voor de zonnebloemen. Jurgen: "Via de Ouderraad krijg je een goed beeld van hoe zwaar docenten het hebben door de coronacrisis en hoe hoog de werkdruk nog steeds is. We hebben allemaal ons eigen werk, dus praktisch kunnen

we weinig voor ze betekenen, maar we kunnen ze wel een hart onder de riem steken."

Volgens Yvette is het werk van docenten volledig op z'n kop gezet. "Ze moesten direct schakelen naar onlinelessen, het contact met leerlingen en collega's missen en soms ook heel snel allerlei digitale vaardigheden onder de knie krijgen. Bedenk daarbij dat een docent ook een mens is, die misschien zelf schoolgaande kinderen thuis heeft zitten of mantelzorgers is. Dan kun je maar één ding zeggen: petje af!"

Jurgen en Yvette hopen met de zonnebloemen ook andere ouders aan het denken te hebben gezet. Jurgen: "Als ik naar mezelf kijk, dan had ik in het begin alle begrip. Maar daarna heb je je eigen beslommeringen en ga je er te makkelijk van uit dat de school alles tot in de puntjes geregeld heeft."

Intussen ondervindt ook de Ouderraad de gevolgen van de coronacrisis. Activiteiten zoals thema-avonden (onlineonderwijs was een perfect onderwerp geweest) staan op losse schroeven en de input van andere ouders is minder. Yvette: "Normaal hoor je veel, bijvoorbeeld zaterdag langs de lijn, maar dat is nu lastig."

Zoals altijd aan het begin van het schooljaar zoekt de Ouderraad nieuwe leden ter vervanging van ouders van geslaagde leerlingen. Is dat iets voor u? Kijk dan eens op www.ouderverenigingcandea.nl!

AGENDA

Week 44 Inschrijving maatwerk periode 2. Afname SAQI (School Attitude Questionnaire Internet). 26 okt. Lj. 1 en 2 toetsvrije dag. Week 45 Afname SAQI. 2 nov. Vergadering medezeggenschapsraad. 4 t/m 6 nov. Toetsweek 1 havo/vwo-bovenbouw. Week 46 Begin maatwerk periode 2, lj. 1 t/m 3. Begin nieuwe groepen kernvakken lj. 1. Toetsweek 1 havo/vwo-bovenbouw. 9 nov. Presentatieavond technasium 1-havo/vwo. 12 nov. Herkansingen 4-mavo. 13 nov. Herkansingen 4-bb/kb. Week 47 Projectweek 4-mavo. 17 nov. Bezoek 4-havo aan hbo. 20 nov. Leerlingbesprekingen. De leerlingen zijn vanaf 13.15 uur vrij (m.u.v. individuele afspraken met docenten).